

PRIMORSKI LIST

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem

Letnik V.

Štev. 15.

„Primorski List“

izhaja vsaki 1., 10. in 20. dan v mesecu. Cena za celo leto 1 gl. 50 n., za pol leta 75 nov. Posamezne številke se dobivajo v tabakarnah: Nunske ulice in Šolske ulice po 4 nov.

V Gorici, dne 20. maja 1897.

Uredništvo in upravnništvo

mu je v Gorici, Nunske ulice št. 10. — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Oglase in naznanila sprejema vpravnništvo po pogodbi.

! „Pravični bodite“, tako je pisal v svojem pastirskem listu, kakor smo zadnjič javili, kat. škof Mahnič. To katoliško načelo „pravice“ je še posebej za nas uboge, skoraj vsepovsodi tlačene in teptane Slovence velikanskega pomena. — Če bi namreč le-to kat. načelo zavladalo na celej črti ter povsodi, koderkoli bivajo Slovenci, rekli bi lahko, da z vršitvijo istega kat. načela „pravice“ je nam Slovcem dana in zagotovljena „magna charta“, so vresničeni vsi naši načrti, vsi naši vzori! Naš malen narod se pač ne ogreva in tudi ne more navduševati za „krivice“, katere bi prizadeval drugim narodnostim; ne, on dobro čuti in vè, da „krivica“ temelji na živalski (snovni) sili in da njegova številna moč je v primeri se številno močjo sosednih narodov le preneznatna, da bi si mogel upati kaj od „krivice“ od „boja“, od same „sile“. Ne, naš narod ljubi mir ali ne gnjilega miru, ampak mir na temelju pravice. Dajte kar nam gre po božji in naravni in tudi državni postavi, vse drugo pa radi prepuščamo vam!

Ker je pa isto načelo pravice, katoliško načelo, je naravno, da se slovenski narod kot tak zaupno obrača do katoliške cerkve, ter se zbira pod katoliško zastavo pravice! In zbral se je vže! Po prvem slovenskem katoliškem shodu, kateri je bil zajedno prvi slovanski katoliški vohod v Avstriji, se je slovenski narod pred drugimi Slovani tako trdno in vzorno organizoval na katoliški podlagi, da katoliška bistveno trajna — organizacija bode odločevala in določevala, slovensko bodočnost, — slovensko zgodbo.

Mej tem pa, ko se Slovenci zatekajo v okrilje sv. katoliške cerkve išoč „pravice“, jih še bolj potrja v njih zvestobi do katoliških načel to dejanje, da se čim dalje tim bolje kaže, kako imamo mi Slovenci posebno v narodnostnih ozirih iskati zavaznikov nè samo pri Slovanih, ampak tudi pri katoliških Neslovanih! Zmislil za pravične Slovanov težnje v Avstriji ima na Dunaju tudi kat. nemška stranka t. j. stranka toli razupitih katoliških shodov! Ko se je šlo za pravično jezikovno naredbo na Češkem so Nemci složno zagovarjali dosejajno krivico, Slovani pa složno tirjali nujno pravico! S Slovani in proti svojim rojakom glasovali so za — pravico tudi kat. Nemci! Čast jim! Evo tedaj, da katoliške vere načela so jedina, ki imajo smisel za pravico tudi narodnostno!

Potrebno je tedaj, da gojimo naprej sami katoliška načela, pa pospešujemo tudi pri drugih narodih. Čim namreč zavladajo po širni Avstriji, v parlamentu, in v deželnih zborih čista, katoliška načela in se začno

vresničevati, zasije doba narodne prostosti in svobode tudi Slovcem!

Žal, da na Primorskem nimamo prave katoliške stranke mej Italijani.

Dokler pa te ni, se seveda ne moremo ogrevati za kako zvezo z njimi.

Da je pa sedajna katoliška italijanska stranka t. j. „Ecova“ stranka le na videz! katoliška, na videz pravična, priča to, da je molčala k izjavi jedinega katoliškega italijanskega poslanca Zanettija, kedar je zatrjeval da bode šel v narodnostnih uprašanjih čez drn in strn z narodnostno krivičnimi ultra-italijanskimi poslanci!

Ali je taka izjava krščanska? So li taka narodnostna načela katoliška? .. In vendar se je „Eco“ ogrevala prikrito in očitno za — ultra-narodnjaka „Zanetti-ja“! Ali ni stem političkim činom italijansko-katoliška stranka takorekoč pozapečatila, odobrila, podpisala narodnostno — skrajno krivični politični načrt naših ultra-Lahov?! Ali ni s tem javno priznala, da se zлага s kričočimi odnošaji v našem Primorji? —

Gospoda! Tiste drobtinice, katere se Vam zljubi sem ter tje vreči z Vaše bogato obložene politične in narodne mize narodnemu vbožcu in teptancu Slovcu, ko od časa do časa (menda par krat!) priznate, da slovenska šola v Gorici je potrebna itd., storite pa ničesar proti krivičnemu, zistemu, take drobtinice ohranite le za se! Mi hočemo dejanj! Ne tisti, kdor časih katoliško piše in govori, ampak tisti, ki katoliška načela javno! in nevstrašeno spoznava in vsikdar po njih dela, ta je katoliško — pravičen in pred Bogom opravičen!

Gospoda! Katoliška načela niso jalova; ampak prerodovitna . . .

Katoliško načelo je tekom 25 let v prvem početku kristijanstva premenilo lice skoraj vsemu do tedaj znanemu svetu, organizovilo je milijone in milijone . . .

Katoliško italijanska (Ecova) organizacija pa po 25 letih t. j. četrstoletju nima pokazati skoraj na nič družega, nego na zrušen „Circolo cattolico“, na razpor v italijanskem duhovstvu, na velik prepad mej njo in sloj. kat. stranko in na ogromni dolg pri Jelerjevi tiskarni . . .

Ali more taka katoliška stranka trditi, da je bila vsikdar zvesta katoliškim načelom?! Ne, ne, sveta in cela katoliška načela organizujejo v desetletju narode, nikar pa, da niso mogla organizovati kat. italijanske stranke na Primorskem, potem ko so delovala 25 let . . . Pa kaj hočemo! Pisala so pisala, govorila in romala ali delovala niso in niso! Factum loquitur!

Čujemo sicer, da se nekaj snuje v Trstu. Radi priznamo, da tudi mej kat. Italijani je še zmerom dokaj treznih, pravico-ljubnih značajev. —

Dobro! Organizujte se! Pokažite se

svetu, ali na Vaši katoliški zastavi mora biti zapisana „krščanska pravica“ tudi za Slovence; krščansko bratoljublje tudi za Slovence“; „krščanska“ narodnost tudi nasproti zatiranemu in brezpravnemu sloj. narodu! — Če to storite, prav; sicer pa bolje da bi se ne pokazali v jaynost ker katoliško polovičarstvo je rak rana za sv. vero in mrav kat. narodov.

Spoznajte pred svetom cela kat. načela.

Katoliška stranka je namreč kakor katoliška cerkev v malem vže po svojem poklicu braniteljica vsake narodnosti, tudi — slovenske!

Naš Izveličar, izročivši svojim apostolom poslanstvo božje, je rekel: „Idite in učite vse narode!“ Jezus ni izključil nikake narodnosti in tedaj ima tudi naš mili slovenski narod pravico, da se mu v lastnem jeziku propoveduje. Apostoli pa so šli in se strogo držali ukaza in poziva Odrešenikovega. Šli so učiti posamzne narode.

V kakem jeziku pa so jih učili: Učili so vsaki narod v njega lastnem jeziku in sicer: Skite v slovanskem, Parte v perzijskem, Arabce v arabskem, Grke v grškem, Rimce v rimskem (latinskem) jeziku. Da bi bil vsak narod podučen saj v verskih resnicah v svojem lastnem jeziku, storil je Sin človekov, t. j. Sin vseh narodnostij, na binkoštni praznik velik čudež. Prikazali so se razdeljeni ognjeni jeziki in se vsedli na apostole, zbrane v sobi: Apostoli pa so bili takoj napolnjeni s sv. Duhom. Začeli so govoriti, kakor jim je narekoval sv. Duh. Šli so ven in govorili so ljudstvu; zbrana množica pa jih je čula govoriti in sicer vsakateri od njih, da govore v njegovem jeziku. Množice pa so strmele rekoč: „In kako, mi slišimo vsak svoj jezik, v katerem smo se rodili.“ Ap. D. II. 8.

Sv. Petra in druge apostole so torej prisotni poslušalci zaslišali vsak v svojem lastnem jeziku, katerega so govorili doma, tam, kjer so prebivali. Ali ni to prečudno jeden in isti govor razumeti kot govorjen v tolikerih jezikih?! In zakaj? Iz katoliško-narodnega načela! Pravični Bog je s tem hotel pokazati, da je sv. vera, sv. cerkev za vse narode!

Ker pa je nadalje sv. vera najimennitniša zadeva, ki določuje posmrtno osodo neumrjoče duše, zato je Bog hotel, da sv. cerkev verske resnice podučuje v materinem jeziku, ki ga verniki najbolj umejo, da bi bil tako vže kar naravnost izključen vsak ugovor in izgovor v zadevi zadolžene nevednosti o verskih resnicah.

Evo torej, sv. cerkev, nevesto Kristusovo, zaščitnico pravice vže v njenem destinstvu. Prej nego se je jela ogrinjati s škrlatnim plajščem mučeništva, negovala je vse narodnosti z vzvišeno, nepristransko ljubeznijo. Katoliška italijanska gospoda!

Kdo je dnevni red napovedal, ne vem, ker jih po glasu ne poznam. Cerkljani se oglašijo, češ, „predsednik naj se izbere“! Od tedaj je Kristan zastopal demokrate: „Saj je izbran.“ „Ni res, glasovi naj se štejejo!“ — Da so demokrati dobro dresirani, to je res. Zasedli so ravno prostor blizo govornika, t. j. ne „zasedli“ — „zastali“ moram reči, po tleh, po stolih, po mizah, po oknih, vse je bilo „zastano“, da se zadnja polovica dvorane res ni videla. Bila je pa zadnja polovica dvorane vsa za g. dekana, a v sprednji polovici je imel Turk res večino. Ko bi bil sodil jaz in sicer, kolikor mogoče v demokratičnem smislu, sodil bi bil, da je imel g. dekan tri petine, a Turk dve petini glasov. Razmere je bilo za g. dekana najbrže ugodniše, pa, naj bo, da se ne bodo „sodrugi“ pritoževali. „Zakaj se tako branite, saj dobite tudi vi besedo!“ „Prayico hočemo, naj se glasovi štejejo, zakaj nam hočete predsednika vsiliti?“

V tem pride v dvorano g. komisar c. k. glavarstva. Ko izyè, kako stvar stoji, naroči zopetno glasovanje. A zaradi omenjene politike demokratov, ki so ravno sprednje prostore „zastali“, se ne upa odločiti, kje je večina ter predlaga glasovanje „po listkih“. Ker je bil prodajalec papirja navzoč, naročimo koj papirja v ta namen — a demokratom tako glasovanje ni dišalo, češ „kdo bo kontroliral itd.“ Sodrug Kristan predlaga, naj bosta oba za predsednika, a pri glasovanju se vzdigne samo kačih 3 ali 4 rok. Predlog slavno propadel! Pred oknom, na ulici in pred vrati je bilo še mnogo naših — in tu se sliši klic: Saj nas je tukaj še mnogo!“ Se ve, da se ti ne morejo šteti, ker se ima shod vršiti v zaprtem prostoru.

Ker se g. komisar vsled prej omenjenega manevra v dvorani ne upa odločiti, kje je večina, zaključí sklicatelj shod. Ugogori: „G. komisar ima pravico shod zaključiti!“ Nato res g. komisar shod zaključí „ker ni mogoče izbrati predsednika“.

Dvorana se je jako počasi praznila. Pred vrata se vstopita dva orožnika in kesneje prideta še dva. „Nobenega notri, a ven vsacega pustiti“ je bil „ordre“. Privatno smo se še razgovarjali — demokrati tudi nekoliko glasno, dasi ni bil nihče gluhi. Prav žal mi je bilo za več Idrijskih demokratov, videl sem, da je vmes mnogo poštenih, ki hočejo še kristijani ostati, a ravno med našim pogovorom se oglasi nek „zaveden demokrat“: „Rajše na gavge, ko katolčan“.

Konec je bil, da so se demokratje podali iz dvorane — potrti — na svoje vozove, ter niso v Cerknem nič „cehali“. Ubogi Peter! stoli in mize? Sreča, da je bil naslednji dan nabor vojakov, sicer, kdo bi bil snedel, kar se je pripravilo?

Zakaj niso hoteli demokratje predsednika, katerega je hotela večina? Ako bi bili hoteli samo stvarno razpravljati svoje nazore, saj smo vže 8. sept. 1896 zagotovili prosto besedo tudi nasprotnikom! Zakaj niso hoteli glasov šteti? ali glasovati z listki? Morda so hoteli po dovršenem dnevnem redu (dve točki, dva mokraška govornika) kar zaključiti shod in proti zaključbi predsednika — ni apelacije! Morda smatrajo Cerkljane za ljudstvo niže vrste, da jim vsiljujejo predsednika iz Idrije? Ali so morda ta shod hoteli vporabiti za agitacijo, češ „veni, vidi, vici“. — Koj smo imeli večino tudi v Cerknem! Ali pa vsaj, morali smo sklepati kompromis — kako bi to drugod vleklo!

Z Bogom, sodrugi, prihodnjič, ko se vidimo, upam, da pride do stvarne razprave!

Ne v Aleksandrijo!!

(Dalje)

V Aleksandrijo se ne selijo samo zakonske žene ampak tudi dekleta od 16. leta dalje z namenom, da si prihranijo malo doto, ter da se lažje omože. — Da se selijo dekleta trumoma v Aleksandrijo moramo tudi obsojati iz gospodarskih ozirrov. Kmečka gospodarstva so vže taka, da morajo vsi

doma delati, da se lažje ohranijo ter ne propadajo. Mislimo si pa kmeta, kateri ima ženo ali pa dvoje hčér v tujini, kdo mu bo pomagal na polji. In ker primanjkuje pri nas delavskih močij, je naravno, da so taka posestva slabo obdelana; in naravno je, da kmet propada. V Aleksandriji se dekleta odvadijo težkemu delu in so le za lahka dela. In res vidiš vže na njihovi noši, hoji in obnašanji, da take „gospodične“ niso več za domačo kmečko hišo, pač pa za „salone.“ Naravno je tudi da take „gospodične“ ne ostajajo dolgo doma, ako so se tudi enkrat vrnile v domovino, kajti doma pri kmečkih stariših je treba delati in se potiti, a to ne vgaja. Ako se taka mlada Aleksandrinka doma poroči, ima navadno svoje srce vedno le tam doli: noč in dan se ji toži „po loncih polnih mesa“ kakor Izraelcem, in se ne pomiri, dokler ne zapusti doma svojega mladega moža in prvorojenčka. To nadlogo spoznavajo vže mladeniči sami, kateri nočejo se ženiti z Aleksandrinkami, da bi takoj ne postali „slamuati“ vdovci. — In kaj naj rečem o nevarnostih za mlada dekleta v Aleksandriji.

Oddaljene od svojih starišev so v vedni nevarnosti, da moralno padejo. V trgovinskem mestu čakajo nanje vže „mésetarji“, kateri jih žalibog večkrat vodijo v beznice, a poleg vsega čakajo jih povsodi nevarnosti. Dr. Pečnik sam govorec v št. 15. „Soče“ o nevarnostih naših deklet pravi, da jih je le dobra polovica poštenih in marljivih. To je žalostno! Iz štirih občin v vipavski dolini je v Aleksandriji gotovo okolu 200 deklet, med njimi bi bilo po izjavi g. dr. Pečnika majhna polovica nepoštenih in nemarljivih, katere se skrivajo po brlogih, katere žije „na vero“ z Judi, Grki in drugimi leta in leta, in so v večno sramoto starišem, občinam in nam Slovencem! To je prežalostno za nas, da se naša dekleta tako izgubljajo! G. dr. Pečnik pravi: Naša ženska mladež, ki služi po Trstu in Gorici je tam veliko bolj spridena kot tu v Aleksandriji...“ To je pa laž in obrekovanje! Moralne propalosti v tako visokem številu kakor v Aleksandriji ne moremo očitati našim dekletom ne v Trstu, še manj pa v Gorici; s ponosom lahko rečemo, da so prav poštene in dobre. Kaj se godi v pomorskih trgovinskih mestih z prostitucijo je znano in menda se Aleksandrija v tem še posebno odlikuje. To spoznavamo mi na Goriškem prav dobro, ko imamo očividnih zgledov na izbiro; to nam povedò tudi naše ženske, vrnivši se iz Aleksandrije.

In kaj nam koristi Aleksandrija v verskem in narodnem oziru? Nič, ampak škoduje nam. Res je, da je tudi v Aleksandriji poskrbljeno za verske vaje, da imajo službo božjo in pridige v slovenskem jeziku itd., vendar pa moramo povdarjati, da prinese večina oseb iz Aleksandrije prav dosti verske brezbriznosti in mlačnosti. In v narodnem oziru? G. Pečnik hvali Aleksandrinke, da so narodne, da so ponosne Slovenke. Priznavamo, da govore slovensko, a da bi imele Bog vè koliko narodnega čuta, dvomimo. Narodni čut naj bi kazale posebno s poštenim življenjem, saj so žalibog znane po Aleksandriji naše slovenske narodne „goriziane“. In naj bodo tudi res vse narodne, ponosne Slovenke, vprašamo koliko časa? Kakor se potujijo povsod Slovenci živeči med drugimi narodnostmi —, potujile so se vže in se bodo v 10 letih vse narodne Aleksandrinke. Slovenci bomo imeli od njih le ta dobiček, da bomo bolj ubogi za veliko dobrih žensk, — a bolj bogati za nekaj poturic, ako nam jih pošljejo domu na ramena občinam.

S temi vrsticami končujemo. Jako hvaležni bi bili g. dr. Pečniku, da bi uvaževal naše mnenje. To ni sofistika ampak dejstva so, katerih ne more nihče tajiti. Z veseljem priznavamo, da se nekateri gospodje v Aleksandriji, med njimi č. g. oče Hubert Rant in dr. K. Pečnik, veliko trudijo, da zboljšajo razmere tamk. Slovenk, vendar pa moramo mi v domovini radi žalostnih razmer, katere povzročà izseljevanje v Aleksandrijo, svariti: ne v Aleksandrijo! Delujmo v tem

oziru složno! Kazinno povsod rane in nevarnosti nesrečnega izseljevanja, a Vi gospodje v Aleksandriji podpirajte nas, da bodo imeli skoraj vsi možje doma svoje žene, otroci svoje matere, stariši svoje hčere!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državno zbornice volitve na Primorskem pred zbornico poslancev. Poročilo o volitvi *Hortisa* se je izročilo dr. Laginji; poročilo o volitvi Laginje in Bartolija dr. Ferjančiču; poročilo o volitvi Mauronerja se je izročilo dr. Laginji in ono o izvolitvi Verzeznassija Čehu dr. Dyku.

Državna zbornica je vsprejela trgovinsko pogodbo z Bolgarijo. Po tej novi trgovinski pogodbi odpre se nov trg našim izdelkom. Razpravljalo se je o državnih podporah v olajšanje bede, o kateri predlogi se je vnela živahna razprava. Na dnevni red je prišla tudi vladna predloga o kmetijskih zadrugah ki je bila izročena kmetijskemu odseku. Tretja vladna predloga je bila glede podržavljenja železnice Lvov-Belžec. — Posl. Pogačnik stavil je samostalni predlog glede polajšanja vojaške službe kmečkih sinov.

Volitev v odseke. V *proračunski* odsek sta izvoljena posl. dr. Gregorčič in dr. Krek; v *kmetijski* odsek Povše in Žičkar; v *železniški* odsek grof Coronini in Šuklje.

Zmaga antisemitov na Dunaju. Dunajski antisemitje se zmagali pri volitvah v okrajne zastope v večini okrajev. Udeležba volilcev je bila zelo pičla.

V **Požunu** na Ogorskem odkrili so v navzočnosti cesarskega dvora spomenik Marije Terezije.

Volitve na Hrvaškem se bodo vašile koncem meseca. Vlada je vže napela vse strune, da prepeči izvolitve opozicijonalnih poslancev. V posamezne kraje poslala je cele čete vojaštva, da bodo volitve v senci bajonetov ja ugodno izpadle za vlado. Opozicijonalni kandidatje ne smejo priti v dotiko z volivci, ljudstvo se ne sme zbirati, ob 9 uri zvečer morajo ugasniti luči po vseh hišah i. t. d. Take volitve so pa vže res pravi izraz ljudske volje!?

Vnanje države.

Grško-turška vojska. Po boju pri Velestinu se je grška armada pomaknila nazaj proti Domokos. Turki so zasedli Farzal in okolico, zasedli so vže tudi podnožje gorovja nad Farzalom ter vzele tudi mesto Domokos. Ker so Grki na vsej črti podlegli turški premoči, prosili so evropske vevlasti, da posredujejo pri sklepanju miru. Vevlasti so ugodile prošnji grške vlade. Grki so vže odpoklicali vojake iz Krete. Vlade so mnenja, da ostane vse pri starem, samo Grška plača Turčiji vojno odškodnino. Toda sultanu je vzrastel greben, ter tirja 3 milijone funtov sterlingov odškodnine, u-ravnavo meje na mestih, ki so za Turčijo neugodne in izročitev grških vojnih ladij. Po poslednjih se cede Turku sline, ker njegova monarica ne velja piškavega oreha. Grška armada pa se je pri Gribovo v Epiru spopadla s turško; tudi so Grki pripe-ljali 3000 vojakov pred Prévoso. To seveda ne bode pospeševalo sklepanja miru, in zastopniki vlad bodo imeli pač še mnogo opravila, da napravijo mir med Grško in Turčijo. Zadnja poročila pa javljajo, da so Grki sklenili s Turki premirje.

Srečna Črnogora. Mej tem ko na Grškem grome bojui topovi, v Črnigori veseli strelí naznaajajo ženitve v knežji družini. Dne 18. t. m. se je namreč poročil princ Battenberški s kneginjico Ano, hčerko kneza Nikole.

Angleški državni zbor in osemurni delavnik. Angleška spodnja zbornica je zavrgla predlog glede uvedbe osemurnega delavnika v rudnikih in premogokopih. Vidi se, da angleški parlament še nima pravega pojma za delavske težnje. Saj pa pri nas tudi ni nič bolje.

Tatovi v cerkvi. V cerkvi sv. Jakoba v Trstu so cerkovniki zalotili 3 tatove. ko so odpirali nabiralnik za miloščino. Vsi trije so vže pod ključem.

Uboga slovenščina. Tržaški magistrat dela vse mogoče ovire postavljanju slovenskih spomenikov na tržaskem pokopališču. Dočim Italijanom in Nemcem ni treba prositi, morajo Slovenci vlagati kolekovane prošnje za dovoljenje, a potem — še rešitve od nikoder ni. Pač lepo svobodoljubje!?

Zalosten dogodek. Na Opčinah so orožniki zaboli 21letnega Ivana Sosiča. Pretepa ali izgreda ni bilo nikacega, le Sosič je bil vinjen. Kdo je kriv, pokaže preiskava.

Križani pred sodiščem. Pretekli teden vršila se je Trstu obravnava proti Križanom radi izgredov ob zadnji tržaški državnozbornski volitvi. Kazni se gibljejo med 7 dnevi zapora do 15 mesecev težke ječe.

Prišel je v zapor-umret. 45letni Nikolaj Vidavčič v Trstu se je stavil, da odsedi kazen 24 ur. Nesrečnika je prijela slabost v zaporu, in predno je došel zdravnik, bil je vže mrtev.

V Marezigah pri Kopru se je ustrelil neki nepoznani človek v starosti okoli 50 let.

Nesreča. V vasi Voganel pri Kopru je utonil 3 letni otrok v vodi, globoki komaj $\frac{1}{2}$ metra.

Velik srbski dobrotnik. Baron Miloš Bajič je daroval 100.000 gld. iz svojega imetja za zidanje zgradbe srbskega velikega gimnazija v Novem Sadu. Ta srbski bogataš je vnuk kneza Miloša in jeden naslednikov njegova imetja. Tudi v Banatu ima velika posestva.

Za „Alojzijevišče“ so darovali meseca aprila in maja: Preč. gg. Andrej Berzavšek, župnik v Kamnjah, 10 gld., Marko Vales, kurat v Brancici 5 gld., Andrej Ferfolja, župnik v Zgoniku 10 gld., Valentin Pelicon, vikar v Pliskovici 4 gld. 50 kr., Matija Kravanja, nadškofijski kancelar 10 gld., Filip Abram, kapelan v Černičah 5 gld., N. N. 5 gld., Janez Rojec, kurat v Biljah 5 gld., Ludvik Kumar, župnik v Biljani 10 gld., Martin Pervanje, župnik v Idriji na Bači 14 gld., Franc Cerv, kurat na Grahovem 2 gld. 50 kr., Vincenc Tomagnin, kurat v Kobljeglavi 9 gld. 50 kr., Fos. Primšar, župnik v Podmeltu 5 gld., N. N. 5 gld. Nadalje še blg. g. dr. Henrik Tuma 5 gld. in hranilnica v Cirknem 10 gld. Dobri Bog naj vsem stotero povrac!

Listnika vredništva: G. I. P. v R. Srčna hvala za poslano. Prihodnjič. Zdravi!

Odgovorni urednik in izdajatelj J. Marušič.
Lastnik: Konzorcij „Primorskega Lista“.
Tiska Hilarijanska tiskarna.

Prihodnja številka „Primorskega Lista“ izide dne 1. junija.

Prvi fotografični zavod Antona Jerkiča

v Gorici

poleg škofije prevzame vsa v fotografično stroko spadajoča dela.

Neprekosljivo dela jamči.

Cene poštene.

Franc Jusina

črevljar v via Municipio št. 3 priporoča gospodom in gospem v svoji lastni delavnici iz najboljšega blaga izdelane črevlje, po najnižjih cenah.

Slamnike!!

Vsakovrstne oblike, najnovjše mode, iz domače in tuje slame, izdeluje, popravlja stafira in prodaje na drobno in debelo po najnižjih cenah.

Ivan Hribar
v Ihanu p. Domžale

Štev. 329

1—3

Ob.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil I. četrtleta t. j. mesecev

januarja, februarja in marca 1896.

začne v

ponedeljek dne 14. junija 1897.

ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstvo zastavnice
in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 14. maja 1897.

Naznanilo.

Na prodaj so stare nevezane knjige „Družbe sv. Mohora“ in nekaj drugih v prav dobrem stanju in po nizki ceni, pripravne za kako taro bukvarno. Več o tem se zve v našem upravnistvu.

Nunske ulice št. 10

Nova trgovina.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo prodajalnico manu in fakturnega blaga v ulici Duomo št. 13 nobeg stolne cerkve. Prodajam po najnižjih cenah.

Rojaki! obljubujoč Vam najboljšo postrežbo, se priporočam za obilen obisk.

Za odličnim spostovanjem

E, Šušteršič et C.o

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

naznanja da je otvorilo društveno zalogo briskih vin v ulici Barzellini. V zalogi se dobivajo poleg pristne rebule tudi razna domača črna vina. Za pristnost se jamči.

Svečar J. Kopač v Gorici,

Solkanska cesta št. 9.

priporoča prečastitim cerkvenim oskrbnistvam ter slavnemu občinstvu, garantirane pristne čebelno-voščene sveče kilg. po 2 gld. 45 kr.

Za pristnost teh sveč jamčim z 1000 kronami. V Trstu ima zastop in zalogo mojih sveč g. Iv. Lavrencich trgovec s cerkvenim orodjem in paramenti, Piazza Piccola za palačo municipija v Trstu.

Ima v zalogi tudi sveče za pogrebe.

Cerkvene glasbe!

Toplo moramo priporočati preč. duhovščini in g. orgljavcem najnovjše skladbe g. Ign. Hladnik.

Te skladbe obsegajo čveteroglasno mašo, več „Tantum ergo“ in Asperges.

Vsi trije zvezki stanejo 1 gld. 50 kr. Cena je primeroma izvrstno vglasbenim skladbam jako majhna.

Naročbe sprejema

Ign. Hladnik

skladatelj

Novomesto (Dolenjsko).

Na božje-potno svetišče žalostne Matere Božje, na Gradu v Mirnu, iščemo duhovnega oskrbnika pod kaj ugodnimi pogoji.

Zglasila naj se vročajo

preč. g. župniku
v Mirnu.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

zvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila zvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. Priporoča se za-nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

„Janus“

vzajemna zavarovalnica za življenje na Dunaju ustanovljena l. 1840.

Zavod zavaruje za slučaj smrti v najraznovrstnejših kombinacijah ter sloni na podlagi vzajemnosti, vsled česar čisti letni dobiček pripade družtenikom.

V 56 letnem obstanku se je pri zavodu zavarovalo:

101.800 oseb s 130.760.000 gld kapitala in 825.000 rente.

Članom in njih pravnim naslednikom se je izplačalo 18.400.000 gld.

Na premijah (bonus) se je povrnilo 1.994.000. gld.

Kot zavarovanje za slučaj doživenja in smrti se posebno priporoča.

a.) zavarovanje glavnice, ki se ima izplačati po 20, 25, 30 ali več letih, ako zavarovanec še živi, ali pa povrnitev vseh vplačanih premij s 4% obresti, ako bi poprej umrl (Tarif II. H.).

b.) zavarovanje glavnice, ki se izplača kedar je zavarovanec dosegel določeno starost, ali pa takoj po njegovi smrti (Tarif II. G.).

Osrednja pisarna je na Dunaju I.

Wipplingerstrasse 30 (Janushof)

Zastop za Primorsko in Kranjsko
v Gorici, Via Ponte Isonzo.

Anton Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne. 30—8

TEODOR SLABANJA

srebrar v GORICI ulica Morelli št. 17.

Priporoča se prečastiti duhovščini za izgotavljenje cerkvenih posod in orodja po najnovjih uzorcih in najnižji ceni, kot: monstranc, kelihov, svečnikov, itd. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. Da si zamorejo tudi menj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se po želji preč. p. n. gospodov naročnikov stavijo prav ugodni plačilni pogoji.

Strelorode iz bakra v ognju pozlačene najboljše iznajdbe kakor tudi vsakovrstno enako popravo in pozlačenje priporočam po najnižjih cenah.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine prosto.

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23, v hiši
g. dr. Lisjaka,

priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: Kavov: Santos, Sandomingo, Java, bejlon Portoriko in druge. — Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, instersko in dalmatinsko. — Petrolij v zaboju. — Sladkorja razne vrste. — Moko številko 0, 1, 2, 3, 4, 5. — Več vrst rajža. — Miljsveče prve in druge vrste namreč po $\frac{1}{2}$ kila in od enega funta.

Razpošilja blago na vse kraje. — Cena primerna. — Postrežba točna.